

A1. A) Στην επιλογική του παράγραφο ο αρθρογράφος επισημαίνει αρχικά ότι παρά τις θετικές επιδράσεις της ανάγνωσης βιβλίων δεν μπορεί να συγκριθεί με την αξία των προσωπικών βιωμάτων. Ωστόσο συμπληρώνει ότι στα διάφορα θέματα της πραγματικής ζωής η ανάγνωση βιβλίων διδάσκει την νοητική επεξεργασία του κάθε θέματος των εμπειριών και καθοδηγεί με σοφία στη σωστή λήψη αποφάσεων. Έτσι τονίζεται η διαλεκτική σχέση βιωματικότητας και φιλιαναγνωσίας. (λέξεις 65)

B) Η μεταφορά : πεμπτουσία της ανθρώπινης γνώσης, πηγή πνευματικής τροφής
Συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση : θαυματουργό φάρμακο ικανό να θεραπεύσει
Χρήση επιθέτου : καλύτερος (δάσκαλος), φλογερού (φάρου), πραγματικός (οδηγός)

Η παράγραφος είναι έντονα φορτισμένη συναισθηματικά λόγω και της ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας, αλλά και του λεξιλογίου που χρησιμοποιείται. Αυτό επιλέγεται στην επιλογική παράγραφο , για να εντυπωσιάσει τον αναγνώστη και να μείνει ευκολότερα στη μνήμη του.

A2. A) στην παράγραφο η πρώτη περίοδος είναι θεματική «Ένα άλλο ...τομέα», καθώς παρουσιάζει συνοπτικά τα θέματα που θα θιχτούν στην παράγραφο. Τα υπόλοιπα είναι σχόλια και λεπτομέρειες. Απουσιάζει η κατακλείδα.

B) άποψη – γνώμη, θέση // ενισχύεται – ενδυναμώνεται // συνειδητοποιήσει – καταλάβει, αντιληφθεί

A3. Ομιλία – επικοινωνιακό πλαίσιο σχετικό

Προσφώνηση : Κυρίες και κύριοι εκπαιδευτικοί και γονείς, φίλες και φίλοι
συμμαθητές και συμμαθήτριες ... Ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δίνετε...

Πρόλογος : στην εποχή του διαδικτύου το βιβλίο μοιάζει για τη γενιά μας ο
μεγάλος παρείσακτος...

Κ. Θέμα : **Η αξία του βιβλίου για τον καθένα από εμάς :**

Στοιχεία και από το κείμενο : προσφέρει γνώσεις, συμβουλές, διδάγματα ζωής και δράσης. Καλλιεργεί το λεξιλόγιο, τη διανοητική και κριτική ικανότητα, κυρίως όμως προσφέρει ευκαιρίες προβληματισμού και ενσυναίσθησης για τη διαχείριση κάθε θέματος της ζωής μας. Στις μεγαλύτερες ηλικίες είναι ισχυρό αντικαταθλιπτικό ενώ για μας το «φάρμακο» για συγκέντρωση και νοητική επαγρύπνιση.

Η αξία του συνολικά στο ανθρώπινο γένος έχει διαδραματίσει σπουδαίο ρόλο στην ιστορία του πολιτισμού, στην ανάπτυξη των επιστημών και στη διάδοση κάθε είδους γνώσεων στο χώρο και στο χρόνο. Ο άνθρωπος θα ήταν πολύ φτωχότερος χωρίς το βιβλίο και πολύ λιγότερο απελευθερωμένος στις αντιλήψεις και στις ιδέες

του που ο αναλφαβητισμός και η επιτήδεια χειραγώγηση των ισχυρών κοινωνικών τάξεων τον καταδίκασε για πολλούς αιώνες.

Επίλογος : το βιβλίο είναι ένας φίλος υπομονετικός και πολύτιμος για όλους μας. Αρκεί να απευθυνθούμε σε αυτόν και μη νομίσουμε ότι χρειάζεται να αποκοπούμε από τη ζωή – ίσα ίσα τα βιβλία συμπληρώνουν, φωτίζουν και μας ομορφαίνουν τη ζωή.

Επικ. Πλαίσιο : Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και σας καλώ σε μια ευρύτερη συζήτηση για όλα αυτά.

B1. Προφανώς το κείμενο αναφέρεται σε αγροτική κοινωνία πολλών δεκαετιών πριν. Ο φτωχός νεαρός της αφήγησης αισθάνεται μόνος και αναζητεί ευκαιρίες να ταξιδέψει με τα μέσα που μπορεί: τη φαντασία, το λόγο, το παραμύθι. Αφού δεν έχει άλλο τρόπο ζητάει από ηλικιωμένο αγρότη που συχνά πηγαίνει στην πόλη να του αγοράσει βιβλία. Εκείνος θαυμάζοντας τη φιλομάθεια του νεαρού με χιούμορ και ευαισθησία ανταποκρίνεται. Με γενναιοδωρία του χαρίζει το πρώτο του βιβλίο, την αφήγηση του οποίου και ο ίδιος θα απολαύσει από το μικρό φίλο του. (84)

B2. Α) Αφήγηση : «έβαλε ...πίσω», «το παιδί ... γέλια»

Διάλογος : «Πάρτα ...έ;», «άιντε ... σύμφωνα;»

Ο διάλογος βοηθά να καταλάβουμε γνωρίσματα των χαρακτήρων και προσφέρει συμπληρωματικές πληροφορίες για την αφήγηση. Ζωντανεύει το κείμενο το εμπλουτίζει και το καθιστά πιο ενδιαφέρον. Προσδίδει θεατρικότητα και παραστατικότητα στον αναγνώστη.

B) Μεταφορά // παρομοίωση // επανάληψη ή διμερές ασύνδετο.

Τα σχήματα λόγου προδίδουν αισθητική απόλαυση και ενδιαφέρον, συγκινούν τον αναγνώστη και δημιουργούν κλίμα ανάλαφρο, γλαφυρό.

B3. Ο νέος φαίνεται να αντιμετωπίζει τα βιβλία σαν φίλους «θάπιανε φιλία...» και διέξοδο στη μονότονη καθημερινότητα και στη μοναξιά του. Η σύγκριση με τους «παππούδες» τονίζει την προσωποποίηση των βιβλίων αλλά και την ανεξαρτησία που αποζητάει ο νεαρός. Αν και φτωχός είναι έτοιμος να πληρώσει για τα βιβλία που παραγγέλνει, όταν επιλέγει σωστά τον άνθρωπο που θα του τα αγοράσει. Το πάθος της επανειλημμένης ανάγνωσης των βιβλίων που του αγόρασε ο «παππούς», («το διάβαζε το ξαναδιάβαζε... νεράκι», που τονίζεται με την επανάληψη, την αναδίπλωση) δείχνει τη μεγάλη έφεση του νεαρού και τη φιλομάθειά του. Απολαμβάνει πραγματικά το διάβασμα και «ρουφά» κάθε στοιχείο που του προσφέρει.

Μάλλον ο νεαρός δεν μπορούσε να φανταστεί πώς θα ήταν ο ελεύθερος χρόνος και η ζωή του με ένα σύγχρονο κινητό. Αυτό προφανώς έχει αποξενώσει σε μεγάλο βαθμό τους σύγχρονους νέους από την ανάγνωση και το βιβλίο. Σε συνδυασμό με τις αρνητικές εμπειρίες τους από τα σχολικά βιβλία η αποξένωση από τον κόσμο του βιβλίου είναι μάλλον γενικευμένη. Είναι άραγε και αναστρέψιμη; Αυτό εξαρτάται από όλους μας.

Στέλλα Αλιγιζάκη, φιλόλογος – ιστορικός